

DECIZIE

06 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Tamara Chișca-Doneva
Luiza Gafton

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată ”Planificare”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată ”Planificare” împotriva Serviciului de Stat de Arhivă al Republicii Moldova cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității de întârziere și venitului ratat, și, la acțiunea reconvențională a Serviciului de Stat de Arhivă al Republicii Moldova împotriva Societății cu Răspundere Limitată ”Planificare” cu privire la rezilierea actului juridic,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2016, prin care a fost restituit apelul decalat de către Societatea cu Răspundere Limitată ”Planificare” împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 22 februarie 2016,

c o n s t a t ă:

La 16 martie 2015, SRL ”Planificare” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului de Stat de Arhivă al Republicii Moldova, solicitînd încasarea din contul pârâtului în beneficiul său 45.870 lei cu titlu de datorie, 11.008,80 lei - dobândă de întârziere, 4.587 lei - penalitate de întârziere, 9.174 lei - venit ratat, 5000 cheltuieli de asistență juridică și 2269,19 lei taxa de stat achitată la înaintarea acțiunii.

La 28 iulie 2015, Serviciul de Stat de Arhivă al Republicii Moldova a depus acțiune reconvențională împotriva SRL ”Planificare”, solicitînd rezilierea contractului nr. 01 din 25 aprilie 2014.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 22 februarie 2016, acțiunea inițială a fost respinsă ca neântemeiată, iar acțiunea reconvențională a fost admisă, fiind reziliat contractul nr. 01 din 25 aprilie 2014 încheiat între SRL ”Planificare” și Serviciul de Stat de Arhivă al Republicii Moldova. A fost încasată din contul SRL ”Planificare” în beneficiul Serviciului de Stat de Arhivă al Republicii Moldova suma de 100 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea acțiunii reconvenționale.

La 25 februarie 2016, SRL ”Planificare” a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 22 februarie 2016.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către SRL ”Planificare”, acordând apelantei termen de 10 zile din data

recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor, și anume să prezinte motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 2013,44 lei, concomitent, comunicându-i apelantei despre posibilitatea restituirii cererii de apel în cazul neîndeplinirii indicațiilor în termenul stabilit. Data ședinței de judecată fiind fixată spre examinare pentru 06 octombrie 2016, ora 16.00.

La 11 iulie 2016, SRL "Planificare" a depus cerere de apel motivată, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 22 februarie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri de admiterea a acțiunii inițiale și de respingere a acțiunii reconvenționale. Concomitent, apelanta a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016, a fost respins ca fiind tardiv recursul declarat de către SRL "Planificare" împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2016, a fost restituit apelul declarat de către SRL "Planificare", cu toate documentele anexate la acesta, din motiv că apelanta nu a înlăturat toate neajunsurile stabilite prin încheierea din 16 iunie 2016, și anume nu a prezentat dovada achitării taxei de stat în mărime de 2013,44 lei.

La 10 ianuarie 2017, SRL "Planificare", prin intermediul administratorului său Mițul Alexandru, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2016, cu soluționarea prin decizie problema în fond, prin scutirea dînzei de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

În susținerea recursului administratorul SRL "Planificare" - Mițul Alexandru a invocat că instanța de apel eronat a ajuns la concluzia de a-i restitui cererea de apel, dat fiind faptul că în termenul acordat a fost în imposibilitate să prezinte dovada de plată a taxei de stat în mărime de 2013,44 lei, din motiv că în perioada 13 septembrie 2016 – 06 decembrie 2016 s-a aflat în arest preventiv, fapt ce rezultă din adeverința eliberată de către administrația Penitenciarului nr. 16, Pruncul, seria AB 031500 din 06 decembrie 2016, precum și că nu dispune de surse financiare pentru a achita respectiva taxă.

La fel, indică recurentul administratorul SRL "Planificare" - Mițul Alexandru că prin cererea de apel motivată din 11 iulie 2016 a solicitat instanței de apel și scutirea de la plata taxei de stat pentru cererea de apel, care însă nu a fost examinată.

Ulterior, la 09 martie 2017, SRL "Planificare" a depus repetat cerere de recurs, solicitând suplimentar prin aceasta repunerea în termen a recursului.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Materialele dosarului atestă faptul expedierii copiei încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2016 în adresa SRL "Planificare" la 21 decembrie 2016 (f.d. 243, vol. I) și recepționată de către administratorul Mițul Alexandru, contra semnătură, la 10 ianuarie 2017 (f.d. 22, vol. II).

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către SRL "Planificare", prin intermediul administratorului Mițul Alexandru, la 10 ianuarie 2017, se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 25 iulie 2017, în adresa Serviciului de Stat de Arhivă al Republicii Moldova a fost expediată copia recursului declarat de către SRL "Planificare", cu înștiințarea despre necesitatea depunerii a referinței, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Prin prisma art. 426 alin. (3) CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, la faza punerii pe rol a cererii de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Conform art. 203 alin. (1) CPC, cererile și demersurile participanților la proces în probleme judecării pricinii se soluționează prin încheiere judecătorească, după ascultarea opiniilor celorlalți participanți la proces.

Iar, potrivit art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Din materialele dosarului rezultă că SRL "Planificare", prin intermediul administratorului Mițcu Alexandru, nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 22 februarie 2016, a depus la 25 februarie 2016 cerere de apel nemotivată împotriva acesteia, fără a anexa la aceasta dovada plății taxei de stat.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 16 iunie 2016, nu a dat curs cererii de apel depusă de către SRL "Planificare", acordând apelantei termen de 10 zile din data recepționării prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor, și anume să prezinte motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 2013,44 lei, concomitent, comunicându-i apelantei despre posibilitatea restituirii cererii de apel în cazul neîndeplinirii indicațiilor în termenul stabilit. Data ședinței de judecată fiind fixată spre examinare pentru 06 octombrie 2016, ora 16.00.

Se reține că la 11 iulie 2016, SRL "Planificare" a depus cerere de apel motivată, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 22 februarie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri de admiterea a acțiunii inițiale și de respingere a acțiunii reconvenționale. Concomitent, apelanta a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, invocând situația materială precară, și anume că în contul bancar curent deschis la BC "Moldindconbank" SA soldul este zero (f.d. 204-207, vol. I).

Ține de menționat faptul, că din considerentul că la 29 iulie 2016, SRL "Planificare" a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016, care prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016, a fost respins ca fiind tardiv, prezenta cauză civilă a fost fixată spre examinare de către instanța de apel, pentru soluționarea chestiunii privind punerea cererii de apel pe rol, pentru data de 06 decembrie 2016.

Prin încheierea din 06 decembrie 2016, Curtea de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, a restituit apelul declarat de către SRL "Planificare", cu toate documentele anexate la acesta, din motiv că apelanta nu a lichidat toate neajunsurile indicate în încheierea din 16 iunie 2016, și anume că nu a prezentat dovada achitării taxei de stat în mărime de 2013,44 lei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră soluția dată în prezentul litigiu drept una arbitrară, or, instanța de apel s-a expus în privința raționamentului restituirii cererii de apel din motivul neachitării de către SRL

”Planificare” a taxei de stat în mărime de 2013,44 lei, fără însă a se expune în privința cererii de scutire de la plata taxei de stat depusă de către recurenta-apelantă SRL ”Planificare” la data de 11 iulie 2016, încălcându-i în așa mod dreptul ultimei la un proces echitabil.

Deși în ședința de judecată din 06 decembrie 2016, instanța de apel a anunțat că se soluționează cererile și demersurile participanților la proces, totuși nu a pus în discuție cerința recurente-apelante SRL ”Planificare” privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel (f.d. 234, vol. I), limitându-se doar asupra faptului soluționării chestiunii privind restituirea cererii de apel al acesteia din motivul neînlăturării tuturor neajunsurilor indicate prin încheierea din 16 iunie 2016.

Afară, de aceasta, instanța de apel în partea constatătoare și motivată a încheierii recurată face trimitere la o altă cauză civilă și la alte temeuri de a nu da curs cererii de apel, după conținut străine prezentei cauze.

Astfel, ținând cont de faptul că Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 06 decembrie 2016 a restituit cererea de apel depusă de către SRL ”Planificare”, fără a se expune asupra demersului acesteia privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, iar instanța de recurs este în imposibilitate de a corecta respectiva eroare judiciară, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează asupra necesității admiterii recursului declarat de către SRL ”Planificare” împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2016.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că la caz se constată în mod cert încălcarea normelor de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de către SRL ”Planificare” și a casa integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2016, cu restituirea prezentei cauze civile spre rejudecare în instanța de apel, la faza punerii pe rol a cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată ”Planificare”.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată ”Planificare” împotriva Serviciului de Stat de Arhivă al Republicii Moldova cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității de întârziere și venitului ratat, și, la acțiunea reconvențională a Serviciului de Stat de Arhivă al Republicii Moldova împotriva Societății cu Răspundere Limitată ”Planificare” cu privire la rezilierea actului juridic, cu restituirea cauzei civile spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la faza punerii pe rol a cererii de apel.

Decizia nu se spune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecător

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Luiza Gafton